

**සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය හා
සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය**

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය
385, පූජ්‍ය බද්දේගම විමලවංශ හිමි මාවත, කොළඹ 10
ශ්‍රී ලංකාව
2021

සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය හා
සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය

පටුන

	පිටුව
හැඳින්වීම	01
දැක්ම, මෙහෙවර හා අරමුණ	10
මූඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයන්	11
1 වැනි මූඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය	12
පාරිභෝගික / රෝගියාගේ තෘප්තිය හා අත්දැකීම්	14
2 වැනි මූඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය	14
නායකත්වය, කළමනාකරණය සහ ක්‍රමවේදයන්	17
3 වැනි මූඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය	17
සායනික ඵලදායිතාවය	20
4 වැනි මූඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය	20
ආපදා කළමනාකරණය සහ ආරක්ෂාව	23
5 වැනි මූඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය	23
තත්ත්ව ප්‍රවර්ධන අරමුණ සඳහා සුදුසු සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීම	26
6 වැනි මූඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය	26
කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය හා යහපැවැත්ම	28
7 වැනි මූඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය	28
තත්ත්ව ප්‍රවර්ධනය හා රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා පර්යේෂණ යොමුව	30

**සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය හා සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ
ජාතික ප්‍රතිපත්තිය**

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවගේ තරාතිරම, ආදායම හෝ ඔවුන් ජීවත්වන ප්‍රදේශය නොතකා, විශේෂයෙන්ම සමාන ආදායම් පරාසයක් සහිත අසල්වැසි රටවලට සාපේක්ෂව, නිදහස් සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම තුළින් සෞඛ්‍ය අංශයේ විශිෂ්ට ජයග්‍රහණ අත්කර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව සමත් වී තිබේ. සෞඛ්‍ය සේවාව ආරම්භයේ සිටම සාධාරණ පදනමක් මත නිදහස් ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවක් සඳහා ප්‍රවේශ වීම, ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවේ ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කරන සාධකය වේ. ශ්‍රී ලංකාව අඩු මධ්‍යම ආදායම් ලබන රටක් වුවද උපතේදී ආයු අපේක්ෂාව, මාතෘ මරණ සහ ළදරු සහ ළමා මරණ අනුපාතිකයන් ඇතුළු විශිෂ්ට සෞඛ්‍ය දර්ශකයන් පෙන්වුම් කරනු ලබයි.

රෝහල් මගින් මහජනතාව වෙත යහපත් සේවා සපයනු ලැබුව ද, මහජනයා ඒ බව වටහා නොගනිති. කෙසේ වෙතත් යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම, මාසික කාර්ය සාධන සමාලෝචන ඉදිරිපත් කිරීම, අත්පොත් හා මාර්ගෝපදේශ සැකසීම හා ඵලදායීතා වර්ධන වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම මගින් ස්වකීය සේවාවල තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා බොහෝ රෝහල් විසින්ම මූලික පියවර ගෙන තිබේ.

විශේෂයෙන්, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ක්‍රමවල ගුණාත්මකභාවය හා සුරක්ෂිතතාවය පවත්වා ගෙන යාම හා ඒ පිළිබඳ විධිවිධාන සැලකීමේ දී, ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ක්‍රමය ද, එහි සීමිත සම්පත් රාමුව තුළ වැදගත් වෙනස්කම් වලට ලක්වෙමින් පවතී.

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය හා සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය 2015 වර්ෂයේ දී විධිමත්ව සකස් කර ඇති අතර රෝග නිවාරණයේදී හා රෝග වලට ප්‍රතිකාර කිරීමේදී වඩා යහපත් විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධව රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන සතු වගකීම හඳුනාගැනීමෙන් හා විශේෂ වැඩසටහන් හරහා අදාළ ක්‍රමෝපායන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ශ්‍රී ලාංකිකයන් වෙත ඉහළ ජීවන තත්ත්වයක් ළඟාකර දීම සඳහා ඉලක්ක කොට ඇත.

2019 අගෝස්තු මාසයේදී, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය සමාලෝචනය කිරීමට සහ 2020-2024 දක්වා ක්‍රමාණුකූලව ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රෝගීන්ගේ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය වෙනුවෙන් උපාය මාර්ගික සැලැස්මක් වැඩිදියුණු කිරීමට අනුග්‍රහය ලබාදෙන ලෙස

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය සඳහා වන අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය (Directorate of Healthcare Quality & Safety (DHQS)), ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය වෙතින් ඉල්ලා සිටින ලදී. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය සඳහා වන අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය හරහා බාහිර තාක්ෂණික සහාය ලබාගත් අතර, පාර්ශ්විකව වැඩකරන කණ්ඩායම් හඳුනා ගන්නා ලද අතර පාර්ශ්වික කණ්ඩායම්වල කැමැත්ත මත ජාතික ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලයන් (Key Results Areas of the national policy) වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා උපාය මාර්ගික සැලැස්මක් වැඩිදියුණු කරන ලදී.

දේශීය නායකත්වයේ නීතිමය හිමිකම, දත්ත කළමනාකරණය සහ සුමිදුරු ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීමෙහි වැදගත්කම අවධාරණය කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රතිශෝධනය කරන ලදී.

ප්‍රතිපත්තිය සාර්ථකව ක්‍රියාවට නැංවීම තුළින්, රෝගී සුරක්ෂිතතාවය සහ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ගුණාත්මකභාවයේ අංශ හත (07) පිළිබඳ ගෝලීය ක්‍රියාමාර්ගය සඳහා වන 2019 ලෝක සෞඛ්‍ය සමුළුවේ යෝජනාවට සහාය දක්වමින් ගෝලීය රෝගී සුරක්ෂිතතා ප්‍රමිති තත්ත්වයන් සමඟ අනුකූල වෙමින් රෝගී සුරක්ෂිතතා සහ ගුණාත්මක ක්‍රියාවලීන් සඳහා වන පරිණත තත්ත්වයන් ළඟාකර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ රෝගී සුරක්ෂිතතා සහ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ගුණාත්මකභාවය ඊළඟ තලයට රැගෙන ඒම සිදුකරනු ලැබේ.

ගෝලීය තත්ත්වය

2019 මැයි 28 වන දින, 72 වන ලෝක සෞඛ්‍ය සමුළුව (WHA) විසින් සැප්තැම්බර් 17 වාර්ෂික ලෝක රෝගී සුරක්ෂිතතා දිනයක් ස්ථාපිත කිරීම ඇතුළුව ‘රෝගීන්ගේ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ගෝලීය ක්‍රියාමාර්ගය’ සම්බන්ධයෙන් වන WHA යෝජනාව (WHA 72.6) 2,3 සම්මත කර ගන්නා ලදී. සියලුම පුද්ගලයින් සහ ප්‍රජාවන් මූල්‍ය දුෂ්කරතාවයකින් තොරව ඔවුන්ට අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබා ගැනීම, විශ්ව සෞඛ්‍ය ආවරණය (Universal Health Coverage) වෙතින් අපේක්ෂා කෙරේ. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ සිට නිවාරණය, ප්‍රතිකාර කිරීම, පුනරුත්ථාපනය සහ සහනදායී සත්කාර සේවාවන් දක්වා වන අත්‍යාවශ්‍ය, ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි පූර්ණ වර්ණාවලිය එයට ඇතුළත් ය. වර්තමානයේදී, රෝගීන්ගේ සුරක්ෂිතතාවය ගෝලීය සෞඛ්‍ය ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස පිළිගෙන ඇති අතර සියළුම රටවල විශ්ව සෞඛ්‍ය ආවරණයේ අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය සහ මූලික සංරචකයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ දී රෝගීන්ගේ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා යෝජනාව විසින් පහත ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් රටවල් දිරිමත් කරනු ලැබේ.

- (1) විශ්වීය සෞඛ්‍ය ආවරණය සාක්ෂාත් කරගැනීමට සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය සංරචකයක් බවට පත් කරමින් සෞඛ්‍ය අංශයේ ප්‍රතිපත්තින්වලදී සෞඛ්‍යමය ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස රෝගී සුරක්ෂිතභාවය හඳුනා ගැනීමට,
- (2) සියළු පුද්ගලයන්ට සිදුවන අනතුරු අඩුකිරීම සඳහා නිවාරණ ක්‍රියාමාර්ග සහ ක්‍රමවත් පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සියළුම ආකාරයේ සෞඛ්‍ය සේවාවන් පිරිනැමීමේදී රෝගීන්ගේ සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වල දෘෂ්ඨිකෝණයන් අන්තර්ගත වාර්තාකරණය, ඉගෙනීම සහ පසු විපරම් ක්‍රමවේදයන් ඇතුළුව සියළුම මට්ටම්වල සේවාවන් පිරිනැමීමේ දී ආපදාවන්, දෝෂ, අවදානම් අවස්ථා සහ රෝගීන්ට සිදුවන හානිකර තත්ත්වයන් ඇතුළුව රෝගීන්ගේ ගැටළුවල ස්වභාවය සහ විශාලත්වය තක්සේරු කිරීමට සහ මැන බැලීමට,
- (3) සියළුම ආකාරයේ සෞඛ්‍ය සේවාවන්වල සුරක්ෂිතතාවය සුදුසු පරිදි ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තින්, ව්‍යවස්ථාවන්, උපාය මාර්ග, මාර්ගෝපදේශයන් සහ මෙවලම්, සහ සම්පත් ප්‍රමාණවත් ලෙස ඵලදායීව මෙහෙයවීමේ කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට,
- (4) සියළුම සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තින් සහ උපාය මාර්ග තුළ රෝගී සුරක්ෂිතතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, ප්‍රමුඛතාවය ලබාදීම සහ ඒවා තුළට කාවැද්දීම සඳහා වෙනත් රටවල්, සිවිල් සමාජ සංවිධාන, රෝගීන්ගේ සංවිධාන, වෘත්තීමය ආයතන, අධ්‍යාපනික සහ පර්යේෂණ ආයතනයන්, කර්මාන්ත සහ වෙනත් අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් යුතුව කටයුතු කිරීමට,
- (5) කලාපීය සහ ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාවය තුළින් රෝගීන්ට සිදුවන හානිදායක තත්ත්වයන් අඩුකර ගැනීම සඳහා යහපත් පරිච්ඡේද හුවමාරු කරගැනීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීමට, සහ අන්‍යෝන්‍ය ඉගෙනීම දිරිමත් කිරීමට,
- (6) රෝගීන්ට සිදුවන බැහැර කළ හැකි මට්ටමේ හානිදායක තත්ත්වයන් සුදුසු පරිදි වළක්වා ගැනීම සඳහා සියළුම ආකාරයේ සායනික වැඩසටහන් වලදී සහ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ගයන්, නිෂ්පාදන, සහ උපකරණ ආදියට සම්බන්ධ ඒවා අවදානම් ක්ෂේත්‍ර වලදී අඩංගු වන අතර (උදා: ඖෂධ ආරක්ෂාව, ශල්‍යමය

ආරක්ෂාව, ආසාදන පාලනය, තුවාල පැයවීම් කළමනාකරණය (sepsis management), රෝග විනිශ්චයේදී ආරක්ෂාව, පාරිසරික ස්වස්ථතාවය (environmental hygiene) සහ යටිතල පහසුකම්, නිකේෂ්පන භාවිතයේ දී ආරක්ෂාව, රුධිර පාරවිලයනයේ ආරක්ෂාව සහ විකිරණශීලී ආරක්ෂාව වගේම වැරදි සහගත හෝ ප්‍රමාද වී සිදුවන රෝග විනිශ්චය කිරීම් සහ ප්‍රතිකාර හේතුවෙන් වන අවදානම් අවම කිරීමට, සහ අවදානම් කාණ්ඩ සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමුකිරීමට කටයුතු කිරීම) රෝගියාගේ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ උපාය මාර්ගයන් ඒකාබද්ධ කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට,

- (7) සෞඛ්‍ය පද්ධතියේ සියළුම මට්ටම් වලදී දැනුවත්භාවය සහ අයිතිවාසිකම් ඉහළ නැංවීම, රෝගීන් සඳහා ප්‍රතිඵලයන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ අහිතකර සිදුවීම් හා සම්බන්ධ පිරිවැය අඩුකිරීම සඳහා, හානිදායක තත්ත්වයන් සඳහා හේතුවන සහ දායක වන සාධක පරීක්ෂා කිරීම, මානව සාධක සාකච්ඡා කිරීම, සහ නායකත්ව සහ කළමනාකරණ ධාරිතාවය සහ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල ඇති සුදුසුකම් ඇති කාර්යක්ෂම කණ්ඩායම් ගොඩනගන විවෘතභාවය සහ විනිවිදභාවය තුළින් සියළුම සෞඛ්‍ය වෘත්තීයවේදීන්ට මූලික පුහුණුවක් ලබාදීමෙන්, චෝදනාවන්ගෙන් තොර රෝගීන්ගේ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ සිදුවීම් වාර්තා කරන සංස්කෘතියක් වැඩිදියුණු කිරීම මගින් සුරක්ෂිත සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට,
- (8) සුරක්ෂිත සෞඛ්‍ය සේවාවන් පිරිනැමීම ප්‍රශස්තව සිදුකරන බහුශීක්ෂිත ප්‍රවේශයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ යෝග්‍ය වැඩ පරිසරයක් ගොඩනැගීමට ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සුරක්ෂිත විෂය පද්ධතීන් සහ අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධනයක් මත පදනම්ව බහුආංශික සහ අන්තර්-වෘත්තීය ප්‍රවීණතාවය පදනම් කරගත් අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව තුළින් තිරසාර මානව සම්පත් ධාරිතාවයක් ගොඩනැගීමට,
- (9) ආරක්ෂාකාරී සෞඛ්‍ය සේවාවන් සහ දිගුකාලීන සත්කාර සේවාවන් ලබාදීම සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීමට පරිවර්තනය කළහැකි පර්යේෂණයන් ඇතුළු පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීමට,
- (10) ආරක්ෂාකාරී සෞඛ්‍ය සත්කාරයන් ලබාදීම සඳහා ඩිජිටල් විසඳුම් භාවිතා කිරීම සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීමට සහ පුද්ගලික තොරතුරු ආරක්ෂාවීම තහවුරු කරන අතරම විවිධ මට්ටම් සෞඛ්‍ය සේවාවන් සහ සෞඛ්‍ය ආශ්‍රිත සමාජ සත්කාරයන් වලදී ආවේක්ෂණය සහ අවදානම් තත්ත්ව වාර්තා කිරීමට,

අවදානම් අවස්ථා, සහ හානිය පිළිබඳ දර්ශකයන් පිළිබඳ තොරතුරු එකතු කිරීමට සහාය දැක්වීමට සහ සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතීන් සහ පරිමාණකූලව දැක්වීම සහ ගොඩනැඟීම ඇතුළු සෞඛ්‍ය සඳහා ඩිජිටල් තාක්ෂණයන් ඇතුළු නව තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට,

(11) සුරක්ෂිත සෞඛ්‍ය සත්කාරයන් ලබාදීමේදී, සාම්ප්‍රදායික සහ අනුපූරක වෛද්‍ය විද්‍යාව සුදුසු පරිදි භාවිතා කිරීම පිළිබඳව සලකා බැලීමට,

(12) වන්දි ගෙවීමේ යාන්ත්‍රණ සහ ක්‍රියාපටිපාටීන් මෙන්ම සුදුසු පරිදි සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන් ලබාදීමේ සියළු ආකාරයන් තුළට සුරක්ෂිත සහ හානි අවම කිරීමේ උපාය මාර්ගයන් ගොඩනැඟීම සඳහා ආරක්ෂිත සහ අනාරක්ෂිත සත්කාරයන්ගේ අත්දැකීම් ධනාත්මකව භාවිතා කිරීමට හැකියා ප්‍රවර්ධන මූලපිරීම්, ජාලයන් සහ සමාගම් ඇතුළු සිවිල් සමාජය සමඟ කටයුතු කිරීමට, ආරක්ෂිත සහ අනාරක්ෂිත සත්කාරයන්ගේ අත්දැකීම් ධනාත්මකව භාවිතා කිරීමට ආරක්ෂාකාරී සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන් ලබාදීමේදී, රෝගීන්ගේ පවුල්වල සාමාජිකයන් සහ ප්‍රජාවන් (විශේෂයෙන්ම අවදානම් අවස්ථාවල බලපෑමට ගොදුරු වී ඇති පුද්ගලයින්) කාර්යයන්වල යෙදවීම සහ සවිබල ගැන්වීම සඳහා ක්‍රියා පිළිවෙලවල් තුළ ස්ථාන ගත කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළුව කලාපය තුළ ජාතික රෝගී සුරක්ෂිතතා උපාය මාර්ගයන් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීමට 2015 දී ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ විශේෂඥ කණ්ඩායමක් විසින් ගිනිකොණදිග ආසියා කලාපය තුළ රෝගීන්ගේ සුරක්ෂිතතාවය සඳහා වන කලාපීය උපාය මාර්ගික වැඩසටහන (2016 - 2025) වැඩිදියුණු කරන ලදී. එම මාර්ගෝපදේශන ප්‍රතිපත්තීන්,

- අ) සෞඛ්‍ය පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳව ඉලක්ක කිරීම.
- ආ) අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව තුළින් ධාරිතාවයන් ශක්තිමත් කිරීම.
- ඇ) අත්වැරදීම් වලින් ඉගෙන ගැනීම සහ අනාගතයේදී හානි අවම කිරීම.
- ඈ) රෝගියා කේන්ද්‍ර කරගත් ප්‍රවේශයක් තෝරා ගැනීම.
- ඉ) සියළුම මට්ටම්වල සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන් ඉලක්ක කිරීම.
- ඊ) සාක්ෂි මත පදනම් වූ මැදිහත් වීම් හඳුන්වා දීම.
- උ) ප්‍රමුඛතාවයන් ස්ථාපිත කිරීම.

උ) ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිත ආයතන හඳුනා ගැනීම සහ තිරසාරත්වය තහවුරු කිරීම.

ගිනිකොණදිග ආසියා කලාපය තුළ රෝගීන්ගේ සුරක්ෂිතතාවය සඳහා වන කලාපීය උපාය මාර්ගික වැඩසටහන (2016-2025) ප්‍රකාරව, රෝගී සුරක්ෂිතතා උපාය මාර්ගික අරමුණු:

1. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ගුණාත්මක හා කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා සහාය දැක්වීමට ව්‍යුහාත්මක ක්‍රමවේදයන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ සියළුම ආකාරයේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ තලයන්වල මධ්‍යය තුළ රෝගී සුරක්ෂිතතාවය ස්ථානගත කිරීම.
2. රෝගීන්ට හානි සිදුවන ස්වභාවය සහ පරිමාණය තක්සේරු කිරීම සහ ජාතික මට්ටමින් වාර්තාකරණය සහ ඉගෙනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම.
3. රෝගී සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ දැනුවත්භාවයෙන් යුතු සහ සංවේදී, සහ ප්‍රවීණතා හා හැකියාවන් ගෙන් යුත් ශ්‍රම බලකායක් තහවුරු කිරීම.
4. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය ආශ්‍රිත ආසාදන වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම.
5. ගෝලීය රෝගී සුරක්ෂිතතා ව්‍යාපාරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වැඩිදියුණු කිරීම සහ සියළුම සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් වලදී රෝගී සුරක්ෂිතතාවය ශක්තිමත් කිරීම, සහ
6. රෝගී සුරක්ෂිතතා පර්යේෂණවල ධාරිතාවය ශක්තිමත් කිරීම සහ එම පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තියට බලපාන ජාතික ප්‍රතිපත්ති

රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය තුළ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවේ ගුණාත්මකභාවයෙහි වැදගත්කම හඳුනාගෙන ඇති අතර, රෝගී පාදක, පෘද්ල හා ඉහළ ගුණාත්මක බවකින් යුත් සේවාවක් තුළින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ විශිෂ්ටත්වය ලබාගත හැකි බව ද දැක්වේ. රජය පෞද්ගලික අංශය සමඟ එක්ව කටයුතු කරමින් සෞඛ්‍ය සේවා සඳහා සාධාරණ ප්‍රවේශයක් තහවුරු කරනු ඇත. නිශ්චිත සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා ඉටුකරන්නා වූ, සාධාරණ පදනමක් මත ජනතාවට ප්‍රවේශ විය හැකි සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවයක් සැපයීම, ජනතාව හා සේවා සපයන්නන් දෙපාර්ශවයටම පිළිගත හැකි මට්ටමකට සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවේ කාර්යක්ෂමතාවය හා පිරිවැය ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම, ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය මගින් අවධාරණය කෙරේ.

විශේෂයෙන් දිස්ත්‍රික් හා පළාත් මට්ටමින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවය ලබාදීමේ ක්‍රමවේදය ප්‍රතිසංවිධානය කරමින් ඉහළ ගුණාත්මකභාවයෙන් සපිරි රෝගී සත්කාරක සේවයක් සැපයීම රාජ්‍ය සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ මූලික ඉලක්කයයි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය සමඟ අනුකූල වන අතර ආර්ථිකයේ සියලු අංශ හා සමාජයේ සියලු කොටස්වල සහභාගිත්වය සහිතව ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය සඳහා ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් ලබා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය තුළින් බලාපොරොත්තු වේ.

සේවා සැපයීමේ ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීම සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ප්‍රධාන සැලැස්මේ වැදගත් අංගයකි. සෞඛ්‍ය අංශයේ ආචාරධර්ම වලට මධ්‍යගත වන පරිදි ඉහළ ගුණාත්මකභාවයෙන් යුත් සේවා ලබාදීම සඳහා ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීමේ ක්‍රමෝපායක් සැකසිය යුතුව ඇත. දැනට පවතින ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩසටහන් මත ගොඩනැගෙන කණ්ඩායම් හැඟීම හා රෝගී හා පාරිභෝගික කේන්ද්‍රීය බව වැඩි කරන ක්‍රමවත් ආකාරයකින් ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සැකසීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය නායකත්වය දෙනු ඇත. මෙම ප්‍රවේශයට සායනික විගණීම, සම වයස් කණ්ඩායම් විමර්ශණය සායනික විගණන මෙන්ම රෝගීන්ගේ තෘප්තිය නියාමනය හා සේවාවල ගුණාත්මකභාවය සම්පූර්ණයෙන්ම කළමනාකරණය ද ඇතුළත් වනු ඇත.

අදාළ වෘත්තීය හා නියාමන ආයතන පාර්ශ්වකරුවන් ලෙස මැදිහත්වීමෙන්, වෛද්‍යවරුන් හෙදියන් ඇතුළු අනෙකුත් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ අංශයේ සේවකයන් සඳහා නිශ්චිත කාලවලදී අඛණ්ඩ වෘත්තීය අධ්‍යාපනයක් ලබාදීමේ ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ඇත. එමෙන්ම රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික යන දෙ අංශයේම ප්‍රමිතිය පවත්වාගෙන යාම හා වැඩි දියුණු ක්‍රමවේද සඳහා පැහැදිලි ක්‍රමවේද, බලය හා පිළිගැනීම ලබාදීමේ ක්‍රියාවලි හඳුන්වාදීම අවශ්‍ය වේ. ධරණීයත්වය සහතික කිරීම පිණිස වෘත්තීය සංවිධාන, වෛද්‍ය පහසුකම් හා සේවා සපයන්නන් සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට සහභාගී කරගනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතභාවය පිළිබඳ ඉතිහාසය

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීමේ ජාතික වැඩ සටහනක ආරම්භය 1989 වර්ෂය තෙක් දිවේ. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් 1995 වර්ෂයේ දී ජාතික ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීමේ වැඩසටහන පිළිබඳ අත්පොත පළ කිරීමත් සමඟ තම ආයතන වල ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීමේ වැඩසටහන් හඳුන්වා දීම සඳහා සමහර ආයතන මෙම සංකල්පය වැළඳ ගත්තේය. එලදායීතාව තුළින්

ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය යන සංකල්පය යටතේ 2000 වර්ෂයේදී ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීමේ වැඩසටහන නැවත දියත් කරනු ලැබීය.

කාසල් වීදිය කාන්තා රෝහල (ශික්ෂණ) සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීමේ වැඩසටහනේ කේන්ද්‍රස්ථානය වශයෙන් හඳුනා ගන්නා ලදී. එතැන් පටන් දිවයින පුරා පිහිටි අනෙකුත් රෝහල් වලට ද මෙම වැඩ සටහන ව්‍යාප්ත කිරීමට පියවර ගෙන තිබේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අම්පාර රජයේ දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල, පේරාදෙණිය ශික්ෂණ රෝහල හා කුරුණෑගල පළාත් මහ රෝහල තම ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩ සටහන් අරඹා තිබේ. අනෙකුත් රෝහල් වල පවතින සීමිත පහසුකම් හේතු කොටගෙන ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ හැක්කේ රේඛීය අමාත්‍යාංශය වලට අයත් ආයතන වල පමණක් බව විශ්වාස කරනු ලැබීය. 2004 - 2005 වර්ෂවලදී මහියංගණය මූලික රෝහලේ ක්‍රියාත්මක කළ ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මං පෙත් හෙළි කරනු ලැබීය.

මෙම අත්දැකීමත් සමග වයඹ පළාතේ විවිධ පරිපාලන මට්ටම් වලට අයත් රෝහල් පහක නියමු අධ්‍යයනයක් සිදු කරනු ලැබීය. ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත මෙමගින් හොඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට හැකි විය. මෙම අත්දැකීමට අමතරව, 2007-2009 කාලය තුළදී දකුණු හා ඌව පළාත් වල රෝහල් අටක් තුළ වැඩසටහන ව්‍යාප්ත කෙරිණි. ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩ සටහනට පහසුකම් සැලසීමට හා එය නියාමනය කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීමේ ඒකකයක් හා ගුණාත්මකභාවය කළමනාකරණය කිරීමේ ඒකක පිහිටුවීමේ අවශ්‍යතාව මෙම නියමු අධ්‍යයන තුළින් හඳුනා ගන්නා ලදී. එමෙන්ම සමස්ත දිවයිනේම ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩසටහන වෙත පහසුකම් සැලසීම සඳහා අග්‍ර ආයතනයක් පිහිටුවීමට ද නිර්දේශ කෙරිණි. මෙම ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීම සඳහා ලෝක බැංකු HSDP අරමුදල් ආධාර යටතේ ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීමේ ජාතික වැඩසටහන සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කෙරිණි.

2012 අගෝස්තු මාසයේදී ආරම්භ කරන ලද සෞඛ්‍යාරක්ෂණ, ගුණාත්මක සහ සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේ විෂය පථය සහ කාර්යයන් තීරණය කිරීම සඳහා උපදේශක කමිටුවක් පත් කරන ලදී. 'මධ්‍යමය වශයෙන් මෙහෙයවනු ලබන, දේශීය වශයෙන් නායකත්වය දෙන, සායනිකව නැඹුරු වූ, රෝගියා කේන්ද්‍ර කරගත්, අඛණ්ඩ ගුණාත්මක භාවය' යන මූලධර්මය යටතේ අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය ක්‍රියාත්මක වේ. අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය ආරම්භයේ සිටම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ගුණාත්මක වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහනට අදාළව බොහෝ යහපත් කාර්යයන් සැලසුමකට අනුව සිදු කර ඇත. රේඛීය අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන 42ක් සඳහා

අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් යාන්ත්‍රණයන් ආරම්භ කිරීම සහ කාර්යක්ෂම කාර්ය සාධන සමාලෝචන රැස්වීම් සහ සහ මූලික රෝහල් වර්ග B සිට ඉහළට ඇති සියලුම රෝහල් ඇතුළත් පළාත් මට්ටමින් සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන 101ක් සඳහා ද්විවාර්ෂික සමාලෝචන මේවාට ඇතුළත් වේ. මේ මගින් සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන සඳහා සෞඛ්‍ය සේවා ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාව සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ අත්දැකීම් බෙදා ගැනීමට අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය විසින් වේදිකාවක් නිර්මාණය කළේය.

2013 දී සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන ඇගයීම සඳහා සාමාන්‍ය දර්ශක සහ කාර්ය සාධන දර්ශක විස්සක් හඳුන්වා දෙන ලදී. වක්‍රලේඛ උපදෙස් සහ මාර්ගෝපදේශ සහිතව ශල්‍යකර්ම වලදී රෝගියාගේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා ශල්‍ය ආරක්ෂණ පිරික්සුම් ලැයිස්තුව ද එම වසරේම හඳුන්වා දෙන ලදී. 2015 දී, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ගුණාත්මකභාවය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සකස් කර ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. එම වසරේම, අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය මගින් ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන්ගේ අත්පොත භාෂා තුනෙන්ම මුද්‍රණය කර ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකිවිය. රෝහල්වල මධ්‍යම සහ ඉහළ මට්ටමේ කළමනාකරුවන් සඳහා එස් පහ , අඛණ්ඩ තත්ත්ව වැඩිදියුණු කිරීම් (CQI) සහ පූර්ණ තත්ත්ව කළමනාකරණය (TQM) සහ රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළු ඇතුළුව ගුණාත්මක සංකල්ප පිළිබඳ පුහුණුකරුවන්ගේ වැඩමුළු සමඟින් වාර්ෂික පුහුණු කිරීම් ආරම්භ කරන ලදී. 2016 වසරේදී, අභිතකර සිදුවීම් වාර්තා කිරීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කරන ලද අතර රෝගීන් නැවත ඇතුළත් කරගැනීම පිළිබඳ පෝරමය සහ මාර්ගෝපදේශ හඳුන්වා දෙන ලදී. 2017 වසරේ දී සායනික විගණන පිළිබඳ පුහුණුව හඳුන්වා දෙන ලද අතර 'සෞඛ්‍ය සේවයේ ප්‍රතිවාරාත්මක බව' පිළිබඳ ටෙලි වාර්තා වැඩසටහනක් ද නිෂ්පාදනය කර දියත් කරන ලදී. ගුණාත්මක සහ සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය මගින් වසර 2017 දී ප්‍රධාන විශේෂතා හතරක් සඳහා සායනික දර්ශක හඳුන්වා දීමට මූලිකත්වය ගත්තේය.

2019 සැප්තැම්බර් 17 වන දින ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO) විසින් ලෝක රෝගී සුරක්ෂිතතා දිනය ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් සමඟ, අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය විසින් ජාතික සහ කලාපීය මට්ටමින් ශ්‍රී ලංකාවේ රෝගී සුරක්ෂිතතා දින උත්සවය සැමරීම ආරම්භ කරන ලදී.

2020 දී DHQS සඳහා වන වෙබ් අඩවිය ලෝක රෝගී සුරක්ෂිතතා දිනය සැමරීමට සමගාමීව සංවර්ධනය කර දියත් කරන ලදී. කොවිඩ් 19 වසංගතය තුළ සෞඛ්‍ය සේවකයින්ගේ කැපවීම අගයමින් එම දිනයේදීම, නෙළුම් කුළුණ තැඹිලි පැහැයෙන් ආලෝකමත් කරන ලදී.

දැක්ම, මෙහෙවර හා අරමුණ

දැක්ම

ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවට ප්‍රශස්ත ගුණාත්මකභාවයකින් හා සුරක්ෂිත බවින් යුත් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවා සැපයීම.

මෙහෙවර

ජනතාවගේ අපේක්ෂා ඉටු කරමින්, සියලු පාර්ශවයන්ගේ මැදිහත් වීම තුළින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කර අඛණ්ඩ වැඩි දියුණු කිරීම් හරහා හැකි උපරිම ගුණාත්මකභාවයකින් යුතු සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවා සැපයීමට අදාළ ආයතන වලට පහසුකම් සැපයීම.

අරමුණ

ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය නොවන අපේක්ෂා ඉටුකරමින්, සායනික ඵලදායිතාවය හා ආරක්ෂාව තහවුරු කරන සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන්හි ගුණාත්මකභාවයෙහි අඛණ්ඩ වැඩි දියුණු කිරීම් සිදු කිරීම.

රජයේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන්හි ගුණාත්මකබව හා සුරක්ෂිත බව පිළිබඳ වූ ප්‍රතිපත්තිය පහත සඳහන් මූලික ක්ෂේත්‍ර ප්‍රච්ඡේද හත මත පදනම් ව පිහිටුවා ඇත. පැහැදිලි ක්‍රමෝපායයන්ගෙන් සමන්විත මෙම සෑම පරමාර්ථයක්ම තාර්කිකයක් තුළින් බිහි වී ඇත. මෙම පරමාර්ථ ප්‍රභා කරගත හැකි ක්‍රමෝපායන් විශේෂිත මැදිහත්වීම් හරහා ක්‍රියාවට නංවනු ඇති අතර එම වැඩසටහන් සකස් කරනු ලබන්නේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන්හි තත්ත්වය හා සුරක්ෂිත බව සඳහා ක්‍රමෝපායන් සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමේ කාර්යය පවරා දී ඇති පාර්ශවික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමක් විසිනි. මෙම ක්‍රමෝපායන් සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේදී ජාතික හා පළාත් පරිපාලකයින් හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා පෞද්ගලික අංශයෙහි භූමිකා හා වගකීම් හඳුනාගැනේ. ප්‍රතිවාරාත්මක, ගුණාත්මක හා සුරක්ෂිත සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවක් සාමාන්‍ය ජනතාවට භුක්ති විඳීමට සැලැස්වීම සඳහා සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණය වැඩිදියුණු කිරීම හා ප්‍රමාණවත් සම්පත් සපයා දීම අවශ්‍ය වේ.

සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය හා සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය

මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයන්

1. පාරිභෝගික / රෝගියාගේ තෘප්තිය සහ අත්දැකීම - පාරිභෝගිකයාගේ වරණයන්, අපේක්ෂාවන්, වටිනාකම් සහ පාරිභෝගිකයා කේන්ද්‍ර කරගත් සත්කාරවලට ගරුකරමින්, ආයතනික වටපිටාවක් තහවුරු කිරීම.
2. නායකත්වය, පාලනය සහ ක්‍රමවේදයන් - සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණුකිරීම සහ රෝගී ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් පහසුකම් සැපයීම සඳහා ඵලදායී නායකත්වය ස්ථාපිත කිරීමට සහ පාලනය සහ ක්‍රමවේදයන් වැඩිදියුණු කිරීම.
3. සායනික ඵලදායීතාවය - රෝගියාට උපරිම ප්‍රතිලාභයක් සැලසෙන පරිදි සාධක මත පදනම් වූ සදාචාරවත් සායනික ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රවර්ධනය.
4. අවදානම් කළමනාකරණය සහ ආරක්ෂාව - රෝගීන් හා කාර්ය මණ්ඩලයෙහි ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා ඖෂධ, ක්‍රියාවලීන් හා වෙනත් අහිතකර අවස්ථාවලින් ඇතිවන අවදානම අඩුකිරීම.
5. තත්ත්ව ප්‍රවර්ධන අරමුණු සඳහා සුදුසු සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීම සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන හා පරිසර හිතකාමී සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සංවිධානයක් පිහිටුවීමේදී වටිනාකම් බෙදා හදාගැනීම තහවුරු කිරීම සඳහා ගුණාත්මකභාව ප්‍රවර්ධන උපක්‍රම අන්තර්ගත කිරීම.
6. කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය හා යහපැවැත්ම - සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ඵලදායීතාව, ප්‍රමිතිය සහ ආරක්ෂාව වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස නිපුණත්වයෙන් යුත්, නිරෝගී සහ තෘප්තිමත් ශ්‍රම බලකායක් වර්ධනය කිරීම.
7. තත්ත්ව ප්‍රවර්ධනය හා රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා පර්යේෂණ - තත්ත්වය ප්‍රවර්ධනය හා රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

1 වැනි මුද්‍රා ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය :- පාරිභෝගික / රෝගියාගේ තෘප්තිය සහ අත්දැකීම

අරමුණ:-

පාරිභෝගිකයාගේ වරණයන්, අපේක්ෂාවන් හා වටිනාකම් වලට ගරුකරමින්, රෝගියා කේන්ද්‍ර කරගත් ආයතනික වටපිටාවක් තහවුරු කිරීම.

තාර්කිකය

රෝගී ආරක්ෂාව සහ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සඳහා වන ගෝලීය ක්‍රියාකාරකම් සමඟ සමාන්තරව රෝගියා කේන්ද්‍රකරගත් පෘථුල සහ උසස් තත්ත්වයේ සේවාවක් සැපයීම සඳහා , රෝගීන්ගේ පවුල් සහ ප්‍රජාවන් සම්බන්ධ කරගැනීම සහ සවිබල ගැන්වීම සඳහා ක්‍රමවේදයන් සකස් කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. පාරිභෝගික වටිනාකම් සහ මනාපයන් අවබෝධ කරගැනීම, ශක්තිමත් සන්නිවේදනය සඳහා වන පදනම සහ විශ්වාසය ප්‍රධාන සාධක වේ.

රෝගීන්ගේ අත්දැකීම් සම්බන්ධ සිදුවීම් සහ කතන්දරවලට සවන්දීම තුළින් සත්කාර සේවාවන් සම්බන්ධ ඔවුන්ගේ අපේක්ෂාවන් පිළිබඳ දැක්මක්, ප්‍රමාණාත්මක තොරතුරු වලට වඩා සිත්ගන්නා සුළු ආකාරයට නිරතුරුවම ලබාදේ. රෝගීහු තමා අත්විඳි වඩා හොඳ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන් පිළිබඳ අත්දැකීම් ඉතා අගයකොට සලකති. පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳව රෝගීන් විසින් ඉතා අගයකොට සලකන බවට අන්තර්ජාතික අධ්‍යයන වලින් තහවුරු වේ. එම කරුණු වන්නේ, තමාට ගෞරවයෙන් හා අභිමානයෙන් යුතුව සැලකීම, සේවා සපයන්නන් කෙරෙහි ඇති විශ්වාසය, කාර්ය මණ්ඩලයේ ආචාරශීලී බව හා සේවාව අවශ්‍ය වූ අවස්ථාවේ සේවාව ලබාගත හැකි වීම, අඛණ්ඩ බව හා අනුවර්තනය, රැකවරණය සම්බන්ධීකරණය කිරීම, රෝගීන්ගේ වේදනාව අවම කිරීමට සුදුසු පිළියම් යෙදීම හා කායික සුවපහසුව සැලසීම, පාරිභෝගික කැමැත්තට ගරු කිරීම, ඔවුන්ගේ මානසික සුවය ලබා දීමට කටයුතු සැලසීම ඒවායින් සමහරක් වේ.

රෝගීන් කේන්ද්‍රගතවීම, ඔවුන්ගේ තෘප්තිය සහ අත්දැකීම් පිළිබඳ නිර්ණායකයන් සෞඛ්‍ය සේවාවන් විසින් වැඩිදියුණු කළ යුතුය. රෝගීන්ගේ විවිධ වූ අවශ්‍යතාවයන් සහ මනාපයන් පිළිබිඹු කරන සැලසුම් සහ සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය ඇගයීමේ කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වන පසුපරම් සිදුකිරීම සම්බන්ධයෙන් (සමීක්ෂණ සහ ඉලක්ක ගත කණ්ඩායම්වලට සහභාගී වීම) සියළුම රෝගීන් දැනුවත් කළ යුතු අතර රෝගීන් ඒ සෑම අවස්ථාවකින්ම වාසි ලබාගත යුතුය. සෞඛ්‍ය පද්ධතියන්හි ඇති අභියෝගය නම් ගුණාත්මක බව වර්ධනය සඳහා ගෙන ඇති සියලු ප්‍රතිපත්තින් හා

ක්‍රමෝපායන්හි ප්‍රධාන කරුණ ලෙස රෝගීන් හා මහජනතාව සමඟ එක්ව කටයුතු කිරීම සැලකීමත් එහි අර්ථනාමික ක්‍රියාවක් බවට පත් කිරීමත්ය.

රෝගීන් තම සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ක්‍රියාවලියේ කොටස්කරුවන් ලෙස සැලකීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කරමින්, සමස්ත සෞඛ්‍ය පද්ධතිය තුළ රෝගියා කේන්ද්‍ර කරගත් සත්කාර සේවාවන් පිළිබිඹු කරමින් නියත ප්‍රමුඛස්ථානය රෝගීන්ට හිමිවිය යුතුව ඇත. රෝගී සත්කාර සේවාවේදී ඔවුන්ව සම්බන්ධකර ගැනීමෙන් ඔවුන්ගේ තෘප්තිය වැඩිකිරීම, අත්දැකීම් වැඩි දියුණුකිරීම, සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵලයන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ හානි ඇතිවීමේ සම්භාවිතාවය අඩුකිරීම සිදු කළ හැකිය.

ක්‍රමෝපායන්:-

- (අ) රෝගියා කේන්ද්‍ර කරගත් සත්කාර සේවාවන් වැඩිදියුණු කිරීම.
- (ආ) ආරක්ෂණ සේවා සැපයීමෙහි කාලෝචිත බව තහවුරු කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණ වැඩිදියුණු කිරීම.
- (ඇ) රෝහල් වල සිටින ආබාධිත, වයස්ගත හා විශේෂ කණ්ඩායම් ද ඇතුළු සියලු රෝගීන් සඳහා සේවාවන් සැපයීමේ දී ඒ සඳහා පහසුවෙන් ප්‍රතිචාර දැක්වීම තහවුරු කිරීමට යාන්ත්‍රණයක් වැඩිදියුණු කිරීම.
- (ඈ) සෞඛ්‍ය සහ සේවා සැපයීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රෝගීන් සහ ප්‍රජාව සම්බන්ධ කරගැනීම.
- (ඉ) දුක්ගැනවිලි සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කර වැඩිදියුණු කිරීම.

2 වැනි මුඛ ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය :- නායකත්වය, පාලනය සහ ක්‍රමවේදයන්

අරමුණ :-

සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ රෝගී ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් පහසුකම් සැපයීම සඳහා ඵලදායී නායකත්වය ස්ථාපිත කිරීමට සහ පාලනය සහ ක්‍රමවේදයන් වැඩිදියුණු කිරීමට.

තාර්කිකය

කැපවීමෙන් කටයුතු කරන නායකත්වයක් තිබීම රෝගීයාගේ ආරක්ෂාව සහ ගුණාත්මකභාවය සඳහා මූලික වේ. රෝගීයාගේ ආරක්ෂාව සහ ගුණාත්මකභාවය ප්‍රමුඛතාවයක් සේ සලකා ආයතනය / සංවිධාන / සෞඛ්‍ය සේවා පහසුකම් ප්‍රතිසංවිධානය කළ යුතුය. ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමට සහ රෝගී ආරක්ෂාවට ඵලදායී ලෙස පහසුකම් සැලසීම සඳහා, ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සමඟ අනුකූල වන ලෙස පාර්ශවකරුවන් සමඟ රෝගීයාගේ ආරක්ෂාව සහ ගුණාත්මකභාවය සඳහා ප්‍රතිපත්තිය රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීමටත්, උපාය මාර්ගික ප්‍රමුඛතා මත පදනම්ව රෝගී ආරක්ෂාව සහ ගුණාත්මකභාවය ක්‍රියාවට නැංවීම සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීමටත් ආයතනික නායකත්වයක් අවශ්‍ය වේ. රෝහල් නායකත්වය විසින් ඵලදායීතාවය සඳහා කලින් කලට ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අධීක්ෂණය කළ යුතුය.

විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්ට අයත් වෘත්තීයයින්ගේ කණ්ඩායම් එක්ව කටයුතු කිරීම තුළින්, රෝගීයාට වඩා වැඩි ප්‍රතිලාභ අත්වේ යැයි යන්න සනාථ වෙමින් පැවතීමෙන් පෙන්වුම් කරන්නේ සෞඛ්‍ය වෘත්තීයයින් සියලු දෙනාගේ ඒකාබද්ධ සහයෝගය ගුණාත්මක බවෙන් ඉහළ රෝගීයා ඉලක්ක කරගත් සේවයක් ලබා දීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය වන බවයි. සායනික පරිසරය තුළ විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්ගේ එකතුවෙන් සිදුවන කණ්ඩායම් ක්‍රියාවන් ලෙස වාට්ටු පරීක්ෂාව (Ward Round) නිදසුනක් ලෙස ගත හැක.

ගුණාත්මකභාවයෙහි අඛණ්ඩ වැඩිදියුණු වීම තහවුරු කිරීම සඳහා, කාර්ය සාධනය ඇගයීම හා සමාන මිණුම් ප්‍රමිතීන්, ගුණාත්මකභාවයේ හා සුරක්ෂිත සංකල්ප සහ මොඩලවල යහපත් පරිචයන් බෙදාහදා ගැනීමෙන් ඵලදායී යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීම සඳහා වැදගත් වේ. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවේ ගුණාත්මකබව සහ සුරක්ෂිතබවෙහි යහපත් ප්‍රමිති තත්ත්වයන් තහවුරු කිරීම සඳහා පිළිගැනීම නැතහොත් අනුමත කිරීම (Accreditation) ඉතා වැදගත් යාන්ත්‍රණයක් වේ. කැපවීම, පරිපූර්ණත්වය සහ මධ්‍යස්ථභාවය තුළින් ඇති කරගත් විශ්වාසවන්ත ස්වාධීන ආයතනයක් මගින් සාමාන්‍යයෙන් ඇගයීමේ කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. රටේ පවතින සම්පත් වලට යෝග්‍ය පරිදි පරීක්ෂණ හා පිළිගැනීමේ ක්‍රියාවලිය වෙනස් මට්ටම් වලදී සිදු කෙරේ.

දේශීය සහ ජාතික වශයෙන් පිළිගැනීම සහ ඇගයීම සඳහා සමාන කාර්යසාධන මිණුම් ප්‍රමිතීන් සහ පිළිගැනීම නැතහොත් අනුමත කිරීම (Accreditation) සම්බන්ධ කිරීම සහ දිරිමත් කිරීම වැදගත්කමක් උසුලයි. සම්මාන, දිරි දීමනා සහ විවිධ මට්ටම්වලදී සහ පොදු රැස්වීම් වලදී ලබාගත් ගුණාත්මක තත්ත්වයන් පිළිබඳ පිළිගැනීම මේ සඳහා අඩංගු කළ හැකිය. ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ උනන්දුව ඉහළ නැංවීම සඳහා කලාපීය, පළාත් සහ ජාතික මට්ටම්වලදී සෞඛ්‍ය සම්පන්න සම වයස් කණ්ඩායම්වල තරගය සහ සම වයස් කාණ්ඩවල ශක්තිමත් සහයෝගීතාවය යන ආකාර දෙකෙහිම ආකල්පයන් ප්‍රගුණ කළ යුතුය.

සෞඛ්‍ය පද්ධතීන්වල ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වන තොරතුරු සෙවීමේ කටයුතු වලදී, නියාමනය සහ ප්‍රමිති තත්ත්වයන් ඉතා වැදගත් වේ. ප්‍රමිති තත්ත්වයන් සකස් කිරීම සහ ඒවා පිළිපැදීම පිළිබඳව අධීක්ෂණය කිරීම, සාක්ෂි සමඟ වඩා හොඳින් අනුකූල වීම සඳහා පහසුකම් සැලසීමේ ක්‍රම සම්බන්ධයෙන් කාර්යක්ෂම ආකාරයන් වේ. ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා, ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන ජාතික තොරතුරු ව්‍යුහයක් මත පදනම් වීම අවශ්‍ය වේ. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවේ ගුණාත්මක බව වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳව මහජනයාට තොරතුරු සැපයීම සඳහා බහුලව භාවිතා වන ඉතා ඵලදායී මෙවලමක් ලෙස අන්තර්ජාලය හැඳින්විය හැකිය.

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ දී කාර්යය සාධනය ඇගයීම, ක්‍රමානුකූල සමාලෝචනය සහ නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාවන් සඳහා වන ප්‍රධාන සාධකය නම් ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ රෝගී ආරක්ෂණ වැඩසටහන් වලට අනුග්‍රහය දැක්වීම සඳහා තොරතුරු පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීමයි. ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් තීරණ ගැනීම දත්ත මත පදනම් වන අතර ඵලදායී භාවිතයක් සඳහා එය දැනුම මත පදනම් වූවක් විය යුතුය. දත්ත එක්රැස් කිරීම, විශ්ලේෂණය සහ ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම සඳහා දත්ත ප්‍රමිතිකරණය සහ අත්‍යාවශ්‍ය ප්‍රමිති දත්ත කට්ටල සකස් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමුකිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

ක්‍රමෝපායන් :-

- (අ) නායකත්වය මගින් ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන්හි ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය හඳුනා ගැනීම.
- (ආ) ආරක්ෂණ සේවාවන්හි ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය මත පදනම්ව ආයතනික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම වැඩිදියුණු කිරීම සහ ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා පහසුකම් ඇති කිරීම.

- (ඇ) ප්‍රතිතනය (Accreditation) ලබා ගැනීම සඳහා සෞඛ්‍යාරක්ෂණයේ ගුණාත්මකභාවය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ප්‍රමිති ස්ථාපිත කිරීම.
- (ඈ) සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව අඛණ්ඩ ගුණාත්මක වැඩිදියුණු කිරීමක් සහතික කිරීම.
- (ඉ) අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිසරයේ සිටින සියළුම පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය සහ වගකීම් බෙදාහදා ගැනීම තුළින් සමස්ත තත්ත්ව කළමනාකරණය (TQM) සහතික කිරීම.
- (ඊ) ගුණාත්මක බව වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන් වලට සහයවීම සඳහා තොරතුරු පද්ධති ශක්තිමත් කිරීම.
- (උ) සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ දී ප්‍රතිකාරක (corrective) ක්‍රියා සඳහා දත්ත පදනම් කරගත් ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් භාවිතයෙන් කාර්යසාධනය ඇගයීම සඳහා යාන්ත්‍රණ වැඩිදියුණු කිරීම / යොදාගැනීම සහ ශක්තිමත් කිරීම.
- (ඌ) ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන්හි ගුණාත්මකභාවය ශක්තිමත් කිරීම සහ ක්‍රමවත් ලෙස අධීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීම.
- (එ) සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය සඳහා එක් එක් අංශ අතර (inter- sectoral) සහයෝගීතාවය සහ උපදේශනය සඳහා යාන්ත්‍රණයක් වැඩිදියුණු කිරීම.

3 වැනි ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය:- සායනික ඵලදායීතාවය

අරමුණ:-

රෝගියාට උපරිම ප්‍රතිලාභයක් සැලසෙන පරිදි සාධක මත පදනම් වූ සදාචාරවත් සායනික ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රවර්ධනය.

තාර්කිකය

සාක්ෂි පාදක භාවිතය (Evidence Based practice) යනු සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් තීරණ ගැනීමට මහපෙන්වන සායනික ප්‍රවීණතාවය සහ රෝගීන්ගේ වටිනාකම් සමඟ සම්බන්ධ කර දැනට පවතින හොඳම සාක්ෂි සාධාරණව භාවිතා කිරීම වේ. මෙම සාක්ෂි මත පදනම් වූ භාවිතයත්, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන්හි විවිධ අරමුණු සඳහා විවිධ පාර්ශවයන් විසින් භාවිතා කරනු ලබන ප්‍රබල මෙවලමක් බවට පත්ව ඇති බව පෙනෙන්නට තිබේ. සායනික ප්‍රතිඵලයන් හි වෙනස්වීම් අවම කිරීමට සාධක මත පදනම් වූ සායනික කෙටුම්පත් (protocols) හා නිර්දේශ වැඩිදියුණු කළ හැක.

සායනික විගණනය යනු එකඟතාවයකින් හෝ සාක්ෂි පාදක භාවිතය (Evidence Based Practice) සහ වෙනස්කම් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් ලබාගත් පැහැදිලි නිර්ණායකයන්ට එරෙහිව සත්කාරයන් ක්‍රමානුකූලව සමාලෝචනය කිරීම තුළින් රෝගී සත්කාරයන් සහ ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීම අපේක්ෂා කරන ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් ලෙස අර්ථ දක්වා ඇති ක්‍රියාවලියකි. සායනික විගණනය මඟින් සායනික කටයුතුවල ප්‍රමිති තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස් කරයි. අපේක්ෂිත සත්කාර සේවාවන්වල ප්‍රමිති තත්ත්වයන්ට එරෙහිව රෝගී සත්කාරවලට අදාළ අංශයන් ඇගයීම සිදුකරන අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී පුද්ගල, කණ්ඩායම් හෝ සේවා මට්ටමින් වෙනස්කම් සිදුකරනු ලැබේ. ඵලදායී ලෙස වෙනස්කම් සිදුකර ඇතිබව තහවුරු කිරීම සඳහා එවිට නැවත විගණනයක් සිදුකළ හැකිය.

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ වෘත්තීයවේදීන් විසින් වෙනත් දෙපාර්තමේන්තුවල/ආයතනවල සායනික කාර්යය සාධනය ඇගයීම සඳහා යොදාගනු ලබන ක්‍රියාවලිය වන්නේ සායනික සමීක්ෂණ ප්‍රතිනිරීක්ෂණයයි (clinical peer review). සමීක්ෂණ ප්‍රතිනිරීක්ෂණයෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ සත්කාර සේවාවන්වල ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය වැඩිදියුණු කිරීමයි. වෘත්තීය වශයෙන් පිළිගත් සම්මතයන්හි

සීමාවන් තුළ සිටිමින් නිපුණතා ඇති පුහුණු වෘත්තීයයින් බව සහතික කිරීමට සහ නියාමන අවශ්‍යතා සපුරාලීමට එය කටයුතුකරයි. සමීයුරු ප්‍රමිතිය, සමීයුරු ජාලකරණය, සහ සමීයුරු ඉගෙනුම හා හුවමාරු කර ගැනීම, සත්කාර සේවාවන් සහ යහපත් පරිවයන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වූ ප්‍රබල යාන්ත්‍රණයන් වේ.

වර්තමාන සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ පරිසරය තුළ, රෝගීන්ගේ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතතාවය සඳහා ඩිජිටල් තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් ඇතුළු නව තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කරන ආකාරය තක්සේරු කර ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී. පුද්ගලික දත්ත ආරක්ෂා කිරීම මෙන්ම විවිධ මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සේවා සහ සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ සමාජ සත්කාරයන් වලදී අවදානම් සහිත තත්ත්වයන්, අහිතකර සිදුවීම් සහ වෙනත් හානි පිළිබඳ දර්ශකයන් ආවේක්ෂණය සහ වාර්තා කිරීම සඳහා දත්ත එක්රැස් කිරීමේ කටයුතු වලට සහාය වීමට සෞඛ්‍ය තොරතුරු ක්‍රමවේදයන් ගොඩනැගීමේ සහ පරිමාණකූලව සකස් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මේවා සඳහා ඇතුළත් වේ.

නූතන වෛද්‍ය විද්‍යා ක්‍රියාකාරකම්වල ඉතා වැදගත් සදාචාරාත්මක අංගයන් වනුයේ සායනික ප්‍රවීණත්වය, රෝගීන් සහ ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ තීරණ සඳහා ගරු කිරීම, සහ වෙනස්වන සමාජ, ආර්ථික සහ දේශපාලන වාතාවරණයක බාහිර පීඩනයන් හමුවේ රෝගියාගේ අවශ්‍යතාවයේ ප්‍රමුඛතාවය පවත්වාගෙන යාම වේ. රෝගියාගේ රහස්‍යභාවය, රෝගියාගේ සම්බන්ධතාවයන්, අවකල් ක්‍රියාවන් සහ නොසැලකිල්ල සහ කැමැත්ත දැනුම්දීම ආදී කරුණුවලට සම්බන්ධ ඒවා සදාචාරාත්මක ගැටළු යටතේ අඩංගු වේ. ඉහළ ගුණාත්මකභාවයකින් යුතු සත්කාර සේවාවක් සඳහා, ගැටලු පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමේ සහ සායනික සත්කාර සේවාවන් වලදී සදාචාරාත්මක ක්‍රියාකාරකම් තහවුරු කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් ඇත.

ක්‍රමෝපායන්:-

- (අ) සායනික භාවිතයන් පිළිබඳ සාක්ෂි මත පදනම් වූ අඩු වියදම් සායනික ප්‍රොටෝකෝල යන උපදෙස්මාලා සංවර්ධනය සහ ආයතනගත කිරීම.
- (ආ) සායනික විගණනයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශකත්වයක් ලබාදීම.
- (ඇ) සමීයුරු ප්‍රති නිරීක්ෂණය (peer review), සමීයුරු ප්‍රමිතිය (peer benchmark), සමීයුරු ජාලකරණය සහ සමීයුරු ප්‍රති නිරීක්ෂණය පිළිබඳ අධ්‍යනය සහ සායනික භාවිතයන් පිළිබඳ කටයුතු හුවමාරු කරගැනීම සඳහා යාන්ත්‍රණයන් වැඩිදියුණු කිරීම.

(ඇ) තීරණ ගැනීමේ පහසුකම් සැලසීම සඳහා සායනික තොරතුරු කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ශක්තිමත් කිරීම.

(ඉ) ආචාර ධර්මානුකූල සායනික ක්‍රියාකාරකම් සහතික කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම.

4 වැනි ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය :- ආපදා කළමනාකරණය සහ ආරක්ෂාව

අරමුණ:-

රෝගීන් හා කාර්ය මණ්ඩලයෙහි ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා ඖෂධ, ක්‍රියාවලීන් හා වෙනත් අහිතකර අවස්ථාවලින් ඇතිවන අවදානම අඩුකිරීම.

තාර්කිකය

රෝගීන් හානිදායක ආපදා වලට ලක්කරන සහ එම ආපදාවන් වලට ලක්වීම වළක්වා ගැනීම හෝ පාලනය කිරීම වෙනුවෙන් ක්‍රියාකිරීම සඳහා ඉවහල් වන සිදුවීම් හෝ අවස්ථාවන් හඳුනා ගැනීම තුළින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන්වල ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතභාවය වැඩිදියුණු කිරීමත් සමඟ සායනික ආපදා කළමනාකරණය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම සිදු කෙරේ. රෝගියෙකුට හානි පමුණුවාලීමට හේතුවන හෝ හානි කිරීමට සම්භාවිතාවයක් ඇති (අනතුරු සිදුවීමට ආසන්න සිදුවීම්) සැලසුම් නොකරන ලද ඕනෑම සිදුවීමක් සායනික වශයෙන් අහිතකර සිදුවීමක් වේ. එමනිසා මෙම සිදුවීම් වාර්තාකරන ලෙසට නිර්දේශ කරන අතර එමඟින් රෝගියාගේ ආරක්ෂාවට සිදුවන ආපදාවන් හඳුනා ගන්නා අතර ඒවා නැවත සිදුවීම වළක්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගනු ලැබේ.

අධික අවදානම් සිද්ධියක්, බලාපොරොත්තු රහිත සිද්ධියක් වන අතර එහි ප්‍රතිඵලය වන්නේ රෝගියාගේ රෝගයේ ස්වභාවික හේතු සාධකය හා සම්බන්ධතාවයක් නොමැති, රෝගියෙකුට හෝ රෝගීන්ට මරණය කැඳවීම හෝ බරපතල කායික හෝ මානසික අනතුරක් සිදුවීමයි. සිද්ධියේ සංකීර්ණතාවය හේතු කොටගෙන, මුල් හේතුව (root-cause) විශ්ලේෂණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සහ නිශ්චිත කාල රාමුවක් තුළදී හඳුනාගත් ගැටලු අඩු කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතන වෙතින් බලාපොරොත්තු වේ.

රෝගියාගේ සුරක්ෂිතභාවය සහ උසස් ගුණාත්මකභාවයකින් යුත් සත්කාරක සේවාවක් ලබාදීම සඳහා, රෝගීන්ට සිදුවන බැහැර කළ හැකි මට්ටමේ හානිදායක තත්ත්වයන් සුදුසු පරිදි වළක්වා ගැනීම සඳහා සියලුම ආකාරයේ සායනික වැඩසටහන් වලදී සහ අවදානම් සහිත ක්ෂේත්‍ර වලදී රෝගියාගේ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ උපාය මාර්ගයන් ඒකාබද්ධ කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ගයන්, නිෂ්පාදන, සහ උපකරණ ආදියට සම්බන්ධ ඒවා අවදානම් ක්ෂේත්‍ර යටතේ අඩංගු වන අතර ඖෂධ ආරක්ෂාව, ශල්‍යමය ආරක්ෂාව, ආසාදන පාලනය, තුවාල පැසවීම් කළමනාකරණය (sepsis management), රෝග විනිශ්චයේදී

ආරක්ෂාව, පාරිසරික ස්වස්ථතාවය (environmental hygiene) සහ යටිතල පහසුකම්, නිකේෂපන භාවිතයේ දී ආරක්ෂාව, රුධිරය භාවිතයේ දී ආරක්ෂාව සහ විකිරණශීලී ආරක්ෂාව වගේම වැරදි සහගත හෝ ප්‍රමාද වී සිදුවන රෝග විනිශ්චය කිරීම් සහ ප්‍රතිකාර හේතුවෙන් වන අවදානම් අවම කිරීමට, සහ අවදානම් කාණ්ඩ සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමුකිරීමට කටයුතු කිරීම උදාහරණ ලෙස දැක්විය හැකිය.

සිදුවීම් ඉක්මණින් හඳුනා ගැනීම ඉතා වැදගත්ය. එලදායි අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් හා වාර්තා කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් ස්ථාපනය කිරීම මගින් ඉහළ ප්‍රමිතියෙන් යුතු සත්කාරයක් ලබාදෙන අතර ම, රෝගියාගේ ආරක්ෂාව ද තහවුරු කරනු ඇත. මෙහි අරමුණවනුයේ රෝගීන්ට සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වල අයට සංග්‍රහශීලී සහ ආරක්ෂා සහිත රෝග සුවපත් කිරීමේ පරිසරයක් ලබාදෙන ඒ සඳහා කැප වූ රෝහල් පද්ධතියක් ගොඩනැංවීමයි.

සෞඛ්‍ය පද්ධතියේ සියලුම මට්ටම්වලදී දැනුවත්භාවය සහ අයිතිවාසිකම ඉහළ නැංවීම, රෝගීන් සඳහා ප්‍රතිඵලයන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ අහිතකර සිදුවීම් හා සම්බන්ධ පිරිවැය අඩුකිරීම සඳහා, හානිදායක තත්ත්වයන් සඳහා හේතුවන සහ දායක වන සාධක පරීක්ෂා කිරීම, මානව සාධක සාකච්ඡා කිරීම, සහ නායකත්ව සහ කළමනාකරණ ධාරිතාවය සහ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල ඇති සුදුසුකම් ඇති කාර්යක්ෂම කණ්ඩායම් ගොඩනඟන විවෘත සහ විනිවිද භාවයක් තුළින් සියළුම සෞඛ්‍ය වෘත්තීයවේදීන්ට මූලික පුහුණුවක් ලබාදීමෙන්, වෝදනාවන් ගෙන් තොර රෝගීන්ගේ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ සිද්ධීන් වාර්තා කරන සංස්කෘතියක් වැඩිදියුණු කිරීම මගින් සුරක්ෂිත සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම එබැවින් අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

ක්‍රමෝපායන්:-

- (අ) ක්‍රියාකාරී ආවේක්ෂණ සහ කලින් කලට සිදුකරන අවදානම් ඇගයීම් සමඟ එලදායි අවදානම් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ඇතිබවට තහවුරු කිරීම.
- (ආ) අහිතකර සිදුවීම් සහ අනතුරු සිදුවීමට ආසන්න සිදුවීම් සඳහා එලදායි වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදයක් ශක්තිමත් කිරීම.
- (ඇ) අධික අවදානම් සිද්ධීන්වල (sentinel event) ඉලක්ක ගතකරන ලද විමර්ශනයක් සිදුකිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම.
- (ඈ) මරණ පිළිබඳ සමාලෝචන වැඩසටහන් ප්‍රසාරණය කිරීම.

- (ඉ) ආරක්ෂිත පරිවයන් සඳහා ඇති යාන්ත්‍රණ ශක්තිමත් කිරීම.
- (ඊ) ආසාදන නිවාරණ සහ පාලන වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම.
- (උ) ඖෂධ සහ වෛද්‍ය උපකරණ වලින් සිදුවන අනපේක්ෂිත හානි අඩුකිරීම.
- (ඌ) රෝගීන්ගේ සහ කාර්ය මණ්ඩලයේ ආරක්ෂාව සඳහා ඵලදායී සන්නිවේදන ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම.
- (එ) සුරක්ෂිත පරිසරයක් තහවුරු කිරීම.

5 වැනි ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය :- තත්ත්ව ප්‍රවර්ධන අරමුණු සඳහා සුදුසු සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීම

අරමුණ :-

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන හා පරිසර හිතකාමී සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සංවිධානයක් පිහිටුවීමේදී වටිනාකම් බෙදාහදා ගැනීම තහවුරු කිරීම සඳහා ගුණාත්මකභාවය ප්‍රවර්ධන උපක්‍රම අන්තර්ගත කිරීම.

තාර්කිකය

ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ කාර්යය සාධනය විශ්ලේෂණය සහ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා වන ක්‍රමානුකූල විධිමත් ප්‍රවේශයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. දත්ත සැලසුම් කිරීම, එක්රැස් කිරීම හා විශ්ලේෂණය කිරීම, සහ වෙනස්කම් පරීක්ෂාවට ලක්කිරීම මත ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම ඉලක්කගත වේ.

සංවිධානයක දෛනික මෙහෙයුම්වලට සාමූහිකව දායකත්වය ලබාදෙන මූල්‍ය සාරධර්ම, මාර්ගෝපදේශන මූලධර්මයන්, වර්ගාවන්, සහ ආකල්ප එකී සංවිධානයේ සංස්කෘතිය ලෙස හැඳින්විය හැකිය. ප්‍රතිපත්ති, පරිචයන්, සහ සංවිධානයේ කාර්යයන් සාර්ථකව ඉටුකිරීම සඳහා භාවිතා කරන ක්‍රියාවලීන් විසින් සංස්කෘතිය මෙහෙයවනු ලැබේ. සෞඛ්‍ය ආයතනයක් තුළ ගුණාත්මකභාවය පදනම් කරගත් සංස්කෘතියක් නොමැති වීම, පද්ධතියක අනවශ්‍ය සහ අනුමත කළ නොහැකි දෝශයන් සිදුවීම උදෙසා බොහෝ සේ දායකත්වය ලබා දෙයි. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේදී ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සංස්කෘතිය බලගැන්වීම මගින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කරයි. යහපත් සංස්කෘතියකින් යුත් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සංවිධාන මගින් දිළිඳු ජනයාගේ සහ අනෙකුත් අවාසිදායක තත්ත්වයන් යටතේ සිටින කණ්ඩායම්ද ඇතුළුව, සියලු රෝගීන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලයි. මෙවැනි පසුබිමක් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතනයක ස්ථාපිත කිරීම රෝහල් කාර්යය මණ්ඩලයේ, රෝගීන්ගේ මෙන්ම ප්‍රජාවේ ද සාමූහික ප්‍රයත්නයක් වේ.

ප්‍රමිතිය ඉහළ නැංවීම, ව්‍යුහගත ආයතනික කාර්යයක් වන බැවින් ගුණාත්මක ප්‍රවර්ධන කණ්ඩායම් (QIT) සහ කාර්යාභිවර්ධන කණ්ඩායම් (WIT) ස්ථාපනය කිරීම, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවකයන් අතර කණ්ඩායම් හැඟීම ප්‍රවර්ධනය කරයි. මෙමගින් මහජනයා අපේක්ෂා කරන ආකාරයේ ගුණාත්මක හා ආරක්ෂා සහිත සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවයක් සැපයීම සහතික කිරීමේ ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව සිදුවනු ඇත. මැදිහත්වීම්

ප්‍රතිස්ථාපනය කරමින් සහ රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීමෙහිලා කාර්යය මණ්ඩලය තව තවත් ශක්තිමත් කරමින් කටයුතු කරන අතරම, ගුණාත්මකභාවය හා ආරක්ෂාව අරමුණු කරගත් උද්යෝගීමත් වාතාවරණයක් වැඩිදියුණු කිරීම මගින්, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතන රෝගීන්ට ආරක්ෂිත ස්ථානයක් බව ක්‍රමක්‍රමයෙන් තහවුරු කරනු ඇත.

පුද්ගලයෙකුගේ ජීවිතයේ සම්පූර්ණ විභවතාවය, අර්ථය සහ අරමුණ සහ ඒ මගින් අත්දකින පරිපූර්ණත්වය අවබෝධ කරගැනීම සඳහා මහපෙන්වන පුද්ගලයෙකුට එදිනෙදා ජීවිතයේ ගැටලු සමඟ කටයුතු කිරීමට හැකි තත්ත්වයක් ලෙස අධ්‍යාත්මික සෞඛ්‍ය අර්ථ දක්වා ඇත.

විවිධ පුද්ගලයින්ට වෙනස් දේවල් (භෞතික හෝ අභෞතික) ලැබීම, අධ්‍යාත්මිකතාවය ලෙස අදහස් කෙරේ. හක්නිය හෝ ජීවිතයේ අරුත (සහ මරණය) පිළිබඳ හැඟීමක් ලබාදෙන දේ ඇතුළත් විය හැකිය. රෝගාබාධ සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කිරීමේදී, අධ්‍යාත්මික ගැටළු රෝගියාගේ ජීවිතයේ මෙන්ම කාර්යමණ්ඩලයේ ද ප්‍රමුඛස්ථානයට පැමිණේ. බොහෝ රෝගාබාධ සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීම සිදුකළ හැකි නොවන නමුත් සුවපත් වීම සඳහා නිතරම ඉඩකඩක් පවතී. රෝගාබාධ වලට ලක්වූ විට එම අවස්ථාව භාරගැනීම සහ ඒ පිළිබඳ පුද්ගලයෙකුගේ ජීවිතයේ ඇතිවන සාමකාමී හැඟීම් තුළින් සුවපත් වීම අත්විඳිය හැකි අතර සුවපත්භාවය ලැබීම එහි කේන්ද්‍රික අධ්‍යාත්මයේ ඇත. දයානුකම්පිත සත්කාර සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ කාර්ය මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ, විශේෂඥයින් තොරතුරු නියම කරනවාට වඩා මිනිසුන්ගේ වේදනාව මධ්‍යයේ ඔවුන් සමඟ සිටිමින්, රෝගීන් සමඟ හවුල් කරුවන් සේ පෙනී සිටිමින් ඔවුන් සමඟ කටයුතු කරන ලෙසයි. ආයතනයක අධ්‍යාත්මික සෞඛ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් එහි සමස්ත සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ මෙහෙවර උසස් තත්ත්වයට පත්කළ හැකිය.

මිනිසුන්ගේ සෞඛ්‍ය සහ එහි නිර්ණායකයන්, සහ එමනිසා ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම ඉක්මවා හික්මවීම වඩවාලීමට මිනිසුන්ට ඉඩ ප්‍රස්ථාව ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය, සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය වේ. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන දැනුම සහ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව කාර්යය මණ්ඩලයේ, රෝගීන්ගේ සහ ප්‍රජාවගේ සහභාගිත්වය සහ දැනුවත්භාවය වැඩිකිරීම, සෞඛ්‍ය පහසුකම් තුළදී සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සංස්කෘතියක් තීරණාත්මකව පත්කිරීමේ ප්‍රධාන සාධකය වේ.

ක්‍රමෝපායන් :-

(අ) සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සංවිධාන තුළදී ගුණාත්මක (තත්ත්ව) සංස්කෘතිය ශක්තිමත් කිරීම.

(ආ) සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතනයන් තුළ උද්යෝගිමත් සුරක්ෂිත සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

(ඇ) සමාන මට්ටමේ සහ බාහිර සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සංවිධාන සමඟ එක්ව ප්‍රමිති සකස් කිරීමෙන් සහ යහපත් පරිචයන් හුවමාරු කරගැනීම තුළින් ගුණාත්මක සංස්කෘතිය තහවුරු කිරීම.

(ඈ) සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතනයන්වල අධ්‍යාත්මික සෞඛ්‍ය රැකගැනීම ටෛර්යයමත් කරන යාන්ත්‍රණයක් වර්ධනය කිරීම.

6 වැනි ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය :- කාර්යය මණ්ඩල සංවර්ධනය හා යහපැවැත්ම

අරමුණ :-

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ඵලදායිතාව, ප්‍රමිතිය සහ ආරක්ෂාව වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස නිපුණත්වයෙන් යුත්, නිරෝගී සහ තෘප්තිමත් ශ්‍රම බලකායක් වර්ධනය කිරීම.

තාර්කිකය

නූතන සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය ඉතාමත් සංකීර්ණ වූ ද, ක්ෂණිකව වෙනස්වන පරිසරයක ලබා දෙන්නා වූ ද සේවයකි. මෙය රෝගීයකුට සුදුසු පුද්ගලයා විසින් සුදුසු පරිසරයකදී යෝග්‍ය සත්කාරය ලබාදෙන්නා වූ ද අදාළ කාර්යය සඳහා යෝග්‍ය වන්නා වූ ද, නවීන, නිපුණතාවයෙන් හෙබි සෞඛ්‍ය ශ්‍රම බලකායක් සිටින බව තහවුරු කිරීමේ අභියෝගය මෙම පද්ධතියේ සෑම මට්ටමකම දීම ඵලදායී වෙයි.

මානව සම්පත යනු ආයතනයක වැදගත්ම සම්පත වෙයි. ලොවපුරා බොහෝ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ පද්ධතිවල මානව සම්පත් කළමනාකරණය කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කෙරෙමින් පවතී. විශේෂයෙන්ම, මානව සම්පත් යනු සෞඛ්‍ය පද්ධතියක ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය පද්ධති යෙදවුම් තුනෙන් එකකි. අනෙක් ප්‍රධාන යෙදවුම් දෙක භෞතික ප්‍රාග්ධනය හා පාරිභෝගික / පාරිභෝජ්‍ය කාණ්ඩ වේ. පුරවැසියන්ට උසස් තත්ත්වයේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයක් ලබාදීමට උත්සාහ දැරීමේදී මානව සම්පත් වෘත්තීයයේ විවිධ ගැටලුවලට මුහුණ දෙති. මේ අතර ප්‍රධාන බාධාවක්ව පවතින්නේ අඛණ්ඩ පුහුණු වැඩසටහන් අවම වීම, වෘත්තීය සහයෝගය, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතනවල කණ්ඩායම් වැඩ අවම වීම ආදී හේතූන්ය.

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ප්‍රමිතිය හා ආරක්ෂාව ඉහළ නැංවීමේ ප්‍රතිපත්ති, පරිවයන් හා ක්‍රියාදාමයන්, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ඵලදායිතාව, ප්‍රමිතිය හා ආරක්ෂාව ළඟා කර ගැනීමේ කටයුතුවල සාර්ථකත්වය හා කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීමට කාර්ය මණ්ඩලයේ වෘත්තීය කුසලතා දැනුම හා ආකල්ප වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් යුතුව සකස්විය යුතුය. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ රෝගී සුරක්ෂිතතා විෂය මාලාව -7 සහ අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධනය මත පදනම්ව බහුආංශික හා අන්තර් වෘත්තීය ප්‍රවීණතාවය තුළින් තිරසාර මානව සම්පත් ධාරිතාවය ගොඩනැගීම ඉතා වැදගත්ය. සුරක්ෂිත සෞඛ්‍ය සේවාවන් පිරිනැමීම ප්‍රශස්ත මට්ටමට පමුණුවාලන බහුශික්ෂිත (විවිධ

ක්ෂේත්‍රවල වෘත්තීය සුදුසුකම් ඇති) ප්‍රවේශයක් (Multidisciplinary Approach), සහ යෝග්‍ය වැඩ පරිසරයක් මෙ මගින් ප්‍රවර්ධනය කරනු ලැබේ. සේවකයන් සතුටින් සහ තෘප්තිමත්ව තබා ගැනීම මගින් ඔවුන්ගේ චිත්ත ධෛර්යය සහ අභිප්‍රේරණය තව තවත් ඉහළ නැංවන අතර එමගින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ පහසුකම්හි සමස්ත ප්‍රගමනයක් කරා එලදායි හා කාර්ය දායකත්වයක් ලැබෙනු ඇත. ගුණාත්මකභාවය සහ රෝගී ආරක්ෂාව සඳහා මැදිහත්වන සෑම ක්‍රියාවලියකම වෙනසක් සිදුකිරීමට පුහුණුව අවශ්‍ය වේ. සංවිධානයක සෑම මට්ටමකදීම මානව සම්බන්ධතා සහ නායකත්වය මගින් කාර්ය මණ්ඩලය එලදායිව යොදාගැනීම, කාර්යය මණ්ඩලයේ සුභසාධනය සමාරම්භයක සාර්ථකත්වය සඳහා ප්‍රධාන සාධකය වේ. කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ආරක්ෂාකාරී වැඩකරන පරිසරයක් තිබීම අත්‍යාවශ්‍ය සාධකයකි.

ක්‍රමෝපායන් :-

- (අ) සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා වෘත්තීයවේදීන්ගේ ආකල්ප සහ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ කාර්යය මණ්ඩලයේ ප්‍රවීණතාවයන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම.
- (ආ) අඛණ්ඩ වෘත්තීය අධ්‍යාපනයට පහසුකම් සැලසීම සහ කාර්යය මණ්ඩලය සංවර්ධනය කිරීම.
- (ඇ) ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ රෝගී සුරක්ෂිතභාවය සඳහා කාර්යය මණ්ඩලය අතර කාර්යය මණ්ඩලය ඇගයීම, ත්‍යාග ප්‍රදානය කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් ඇතිකිරීම සහ නවෝත්පාදනය සඳහා ඇති යාන්ත්‍රණයන් ශක්තිමත් කිරීම.
- (ඈ) කාර්ය මණ්ඩලයේ යහපැවැත්මට සහ වෘත්තීය තෘප්තිමත්භාවය වැඩිදියුණු කිරීමට උපකාරී වන ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.

7 වැනි ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍ර ප්‍රතිඵලය - තත්ත්ව ප්‍රවර්ධනය හා රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා පර්යේෂණ

අරමුණ :-

තත්ත්ව ප්‍රවර්ධනය හා රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

තාර්කිකය

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතනවල ගුණාත්මකභාවයෙන් යුත් තම සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාව වැඩිදියුණු කිරීමට සහ ආරක්ෂිත සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබාදීම සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීමට ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ රෝගීන්ගේ සුරක්ෂිතභාවය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍රයන්හි පර්යේෂණ ඉතා වැදගත් වේ.

කාර්ය සාධනය මැනීමේ පර්යේෂණ, රෝගී සුරක්ෂිතතා සංස්කෘතිය පිළිබඳ පර්යේෂණ, සුරක්ෂිත රෝගී සත්කාරයන් සඳහා වන ව්‍යුහය සහ ක්‍රමවේදයන්, බලපෑම් සහිත පරිචයන් ව්‍යාප්ත කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම, සුරක්ෂිත රෝගී සත්කාරයක් සඳහා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ අනුකරණය, රෝග නිශ්චය කිරීමේ දෝෂ සහ කාර්යය සාධනය, ජංගම රෝගී සුරක්ෂිතභාවය පිළිබඳ පර්යේෂණ, පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍ර යටතේ ඇතුළත් කළ හැකි අතර නමුත් ඒවාට පමණක් සීමා කළ හැකි නොවේ. තවද පර්යේෂණ මගින්, කරන ලද නව වෙනස්කම් තුළින් ක්‍රමවේදයේ පැහැදිලිව දැකිය හැකි වර්ධනයක් තිබේද යන්න සොයා බැලිය හැකි අතරම, එමගින් මූලික දත්ත හා සංසන්දනය කරමින්, වෙනස්කම් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ලද දත්ත ලබා ගැනීමට, විශ්ලේෂණය කිරීමට හා අර්ථ නිරූපනය කිරීමට ද හැකියාව ලැබේ. මෙබඳු පර්යේෂණ මගින් ලබා ගන්නා ලද දැනුම හුවමාරු කර ගැනීම තුළින්, ආයතනයකට, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය ලබාදීමේ සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ කැමැත්ත වැඩිකරන අභිප්‍රේරණය මනෝභාවයක් ගොඩනැංවිය හැකිය.

ගෝලීය සෞඛ්‍යයේ ප්‍රගමනය සඳහා බොහෝ විට බලපාන තවත් ගැටළුවක් නම් පර්යේෂණවල ප්‍රතිඵලයන් ප්‍රායෝගික මට්ටමට සෙමින් පරිවර්තනය වීමයි. සාක්ෂි මත පදනම්ව කටයුතු කරන්නන් හා පර්යේෂණ සොයාගැනීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට පත්කර ඇති අය අතර නිතරම විසන්ධිතාවයක් පවතී. එමනිසා, පර්යේෂණ සොයාගැනීම් සහ යහපත් පරිචයන් ප්‍රචලිත කිරීම වැඩිදියුණු කිරීම වැදගත් වේ. රෝගී සුරක්ෂිතතාවය සහ සත්කාර සේවාවන් පිරිනැමීමේ කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම යන

ක්ෂේත්‍ර හා සම්බන්ධ පර්යේෂණ සිදුකිරීමේදී, විවිධ ආකාරයේ පර්යේෂණ සහ විශ්ලේෂණාත්මක කුසලතාවයන් අවශ්‍ය වේ. කාර්ය සාධනය මැන බැලීම සහ ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම, වැඩසටහන් ඇගයීම, තාක්ෂණික තක්සේරුව සහ පිරිවැය ඵලදායීතා අධ්‍යයන මේ යටතේ ඇතුළත් වන අතර නමුත් ඒවාට පමණක් සීමා නොවේ. ඊට අමතරව, රෝගී සුරක්ෂිතතාවය සහ තත්ත්ව වැඩසටහන් සඳහා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ කාර්ය මණ්ඩලයේ වසංගතවේදී සහ තොරතුරුවේදී කුසලතාවයන් පුහුණු කළ යුතුය.

ක්‍රමෝපායන් :-

(අ) සාක්ෂි - පාදක කළමනාකරණයක් සඳහා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ගුණාත්මකභාවය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ පර්යේෂණ හා ප්‍රවර්ධනය.

(ආ) පර්යේෂණ පැවැත්වීම සඳහා සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ කුසලතා වැඩිදියුණු කිරීම පිනිස පර්යේෂණ සඳහා දිරිමත් කිරීමේ සංවිතයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

(ඇ) පර්යේෂණ සොයා ගැනීම් භාවිතයට ගැනීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීමේ කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම.

යොමුව

1. Ministry of Health, Nutrition and Indigenous Medicine, Sri Lanka. National Policy on Healthcare Quality and Safety 2015. Directorate of Healthcare Quality & Safety (DHQS) Ministry of Health, Nutrition and Indigenous Medicine, Sri Lanka 2015.
2. World Health Organization. Global action on patient safety: WHO Director General report to 72nd World Health Assembly, 2019. Geneva: World Health Organization, 2019.
3. World Health Organization. Resolution WHA 72.6: Global action on patient safety. Geneva: World Health Organization, 2019. http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA72/A72_R6-en.pdf
4. World Health Organization. Handbook for national quality policy and strategy: a practical approach for developing policy and strategy to improve quality of care. World Health Organization, 2018. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/272357> .
5. World Health Organization. Patient Safety Essential Functions for achieving Universal Health Coverage. Framework for Patient Safety Assessment and Improvement Version - 2.0 (under Field Testing) WHO. 7th August 2018
6. World Health Organization. Regional strategy for patient safety in the WHO South-East Asia Region (2016-2025). World Health Organization, Regional Office for South-East Asia (SEARO) 2015. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/205839/B5215.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
7. World Health Organization. WHO patient safety curriculum guide: multi-professional edition. World Health Organization 2011. https://www.who.int/patientsafety/education/mp_curriculum_guide/en/